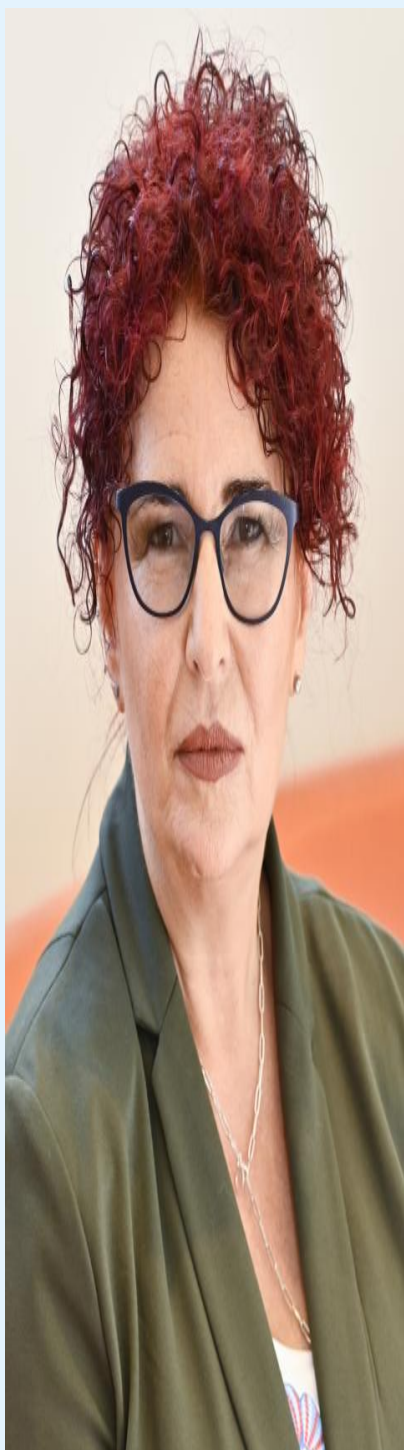

ARTYKU? WST?PNY

Edytorial

Wszystko zaczyna się od energii

Droгие Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Wojna w Ukrainie i pandemia COVID-19 spowodowały poważne zawirowania społeczno-gospodarcze w Europie i na świecie. Po prawie siedmiu miesiącach od rozpoczęcia wojny obawy przed wzrostem cen energii i brakiem bezpieczeństwa energetycznego, a także niestabilność cen żywności i inflacja o wymiarze globalnym zagrażają życiu i dobrostanowi ludzi na całym świecie. W związku z tym sytuacja w Ukrainie, wraz z jej długofalowymi konsekwencjami w postaci gwałtownego wzrostu cen energii, będzie w nadchodzących miesiącach jednym z głównych tematów naszych prac w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym.

W naszym wkładzie do programu prac Komisji Europejskiej na rok 2023 podkreśliliśmy kryzys energetyczny, który nasilił się wskutek zależności UE od rosyjskiego gazu, a także potrzebę maksymalnego ograniczenia narażenia na niepewnych dostawców i dywersyfikacji źródeł energii.

Oprócz trudności z dostawami i obowiązku zapewnienia przez państwa członkowskie energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, kolejnym wyzwaniem jest dalsze dążenie do neutralności klimatycznej do 2050 r. i do spełnienia innych długoterminowych potrzeb UE. Polityka UE powinna jednocześnie przynosić korzyści gospodarcze, społeczne i środowiskowe. Osiągnięcie tego trojaczego celu pozwoliłoby naszym społeczeństwom przezwyciężyć kryzysy, respektując granice planety i nie pozostawiając nikogo w tyle. Aby poważnie potraktować żądania obywateli, potrzebne są środki służące poprawie dialogu obywatelskiego, co zostało podkreślone w propozycjach, które pojawiły się na Konferencji w sprawie przyszłości Europy. EKES jest gotów odegrać swoją rolę oraz odpowiednio zrealizować działania następcze związane z

wynikami Konferencji. W przypadku zwołania konwentu musi pełnić w tym znaczącą funkcję. Będziemy nad tym dalej pracować w drugiej połowie 2022 roku.

Mam nadzieję, że letnia przerwa przyniosła wszystkim przynajmniej trochę spokoju ducha i dodatkowy zastrzyk energii, którego wszyscy potrzebujemy, aby stawić czoła nadchodzącym wyzwaniom.

Christa SCHWENG

Przewodnicząca EKES-u

DO ODNOTOWANIA

21-22 września 2022 r., Bruksela

Sesja plenarna EKES-u

26 września 2022 r., Bruksela

Doroczna konferencja na temat praw podstawowych i praworządności - przekładanie zaleceń zawartych w sprawozdaniu na temat praworządności na konkretne działania

20-21 października 2022 r., Bruksela

Europejskie Forum Migracji - 7. posiedzenie

W PUNKT

W kolumnie „W punkt” członkinie i członkowie EKES-u dzielą się poglądami na temat ważnych kwestii w programie europejskim. Tym razem zwróciliśmy się do członkini EKES-u **Judith Vorbach**, sprawozdawczyni opinii z inicjatywy własnej „Taksonomia społeczna – wyzwania i możliwości”, przygotowywanej na wrześniową sesję plenarną, z następującym pytaniem: Jakie zagadnienia i wyzwania na szczeblu europejskim wiążą się z włączeniem taksonomii społecznej do negocjacji dotyczących taksonomii ekologicznej?

JUDITH VORBACH: „SYSTEMATYKA SPOŁECZNA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH INWESTYCJI”

Celem unijnej systematyki jest ukierunkowanie inwestycji na zrównoważony rozwój poprzez zapewnienie przejrzystego systemu klasyfikacji dla inwestorów i przedsiębiorstw. Obecnie rozporządzenie w sprawie unijnej systematyki i towarzyszące mu akty wykonawcze skupiają się na celach związanych z klimatem i ochroną środowiska, uzupełnionych o minimalne gwarancje społeczne. EKES popiera cele ekologiczne, lecz apeluje o przyjęcie całościowej koncepcji zrównoważonego rozwoju, tak aby systematyka obejmowała zarówno zrównoważony rozwój środowiskowy, jak i społeczny.

Minimalne gwarancje społeczne są użyteczne, ale nie wystarczą, by zapewnić pracownikom, konsumentom i społecznościom zrównoważony rozwój społeczny. Planowana systematyka społeczna zyska na znaczeniu, jeśli będzie częścią ogólnej polityki nastawionej na zrównoważony rozwój społeczny, co oznacza, że opieka społeczna będzie finansowana z wydatków rządowych, a inwestycje publiczne będą odgrywać tu ważną rolę.

EKES wzywa Komisję do opublikowania zaległego sprawozdania określającego przepisy wymagane do rozszerzenia zakresu stosowania systematyki o „inne cele dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym cele społeczne”, zgodnie z postulatem zawartym w rozporządzeniu w sprawie systematyki. Zwraca też uwagę na kompleksowe prace przygotowawcze przeprowadzone przez platformę ds. zrównoważonego finansowania i zaleca, by dążyć do osiągnięcia proponowanych celów – godnej pracy, odpowiedniego poziomu życia i inkluzywnych społeczności – uwzględnionych w wielopoziomowym podejściu. Proponowana dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju byłaby uzupełnieniem systematyki społecznej i punktem odniesienia przy ocenie podejmowanych działań. EKES zaleca, by rozpocząć od prostych kryteriów oraz łatwych i przejrzystych procedur. Wskazana jest ścisła integracja systematyki społecznej i środowiskowej, ale z praktycznego punktu widzenia pierwszy krok mógłby polegać na ustanowieniu wzajemnych minimalnych gwarancji.

Należy wspierać rosnący popyt na społecznie ukierunkowane inwestycje poprzez stworzenie wiarygodnej systematyki zwiększającej widoczność przedsiębiorstw przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju społecznego. Dobrze zaprojektowana systematyka społeczna w dużej mierze pomogłaby rozwiązać problem pseudospołecznego marketingu, polegającego na przedstawianiu przez daną organizację wprowadzających w błąd twierdzeń o społecznej odpowiedzialności swoich produktów lub usług. Taka systematyka powinna być złotym standardem odzwierciedlającym wyższy poziom ambicji niż przewidziano w prawodawstwie. Powinna też odnosić się w szczególności do Europejskiego filaru praw socjalnych i celów zrównoważonego rozwoju – np. celu nr 8 dotyczącego godnej pracy. Partnerzy społeczni i organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinni być w pełni zaangażowani w opracowywanie systematyki i mieć do dyspozycji mechanizmy rozpatrywania skarg. Określenie tego, co należy uwzględnić w systematyce społecznej, będzie budzić kontrowersje, tak jak ma to miejsce w przypadku zielonej systematyki. Ale właśnie dlatego proces ten

powinien podlegać demokratycznemu podejmowaniu decyzji. Powodzenie systematyki zależy od jej wiarygodności, a uwzględnione w niej działania muszą odpowiadać powszechnie przyjętej definicji zrównoważoności.

WYOBRA? SOBIE UKRAIN?...

W rubryce „Wyobraź sobie Ukrainę” publikujemy zdjęcia ukazujące wojnę w Ukrainie i jej następstwa. Takim świadectwem często dzielą się dziennikarze, którzy udają się tam, gdzie my nie moglibyśmy dotrzeć, zapisują ślady i ocalają je od zapomnienia.

Oto fotografia zrobiona przez **Olę Czajko**, ukraińską dziennikarkę serwisu informacyjnego „Fakty” wraz z jej komentarzem: *To zdjęcie lotniska w Hostomlu, na którym wylądowali rosyjscy sabotażyści i na którym - w uszkodzonym pawilonie - mieści się największy na świecie legendarny samolot Mrija. Został zniszczony przez Rosjan, podobnie jak kolejny z największych samolotów - Ruslan. **By uwiecznić jego wizerunek na zdjęciu i ocalić go od zapomnienia, na miejsce udał się kamerzysta serwisu „Fakty TV” Wiktor Zelenkow.***

„JEDNO PYTANIE DO...”

Jedno pytanie do

W naszej sekcji „Jedno pytanie do...” zadajemy członkiniom i członkom EKES-u pytanie dotyczące aktualnego tematu, który zajmuje ważne miejsce w europejskim programie politycznym. W tym wydaniu publikujemy rozmowę z Lutzem Ribbe, członkiem EKES-u i przewodniczącym Centrum Monitorowania Rozwoju Zrównoważonego, o kryzysie energetycznym i energii ze źródeł odnawialnych. Pytanie „EKES Info”: Jak w czasach kryzysu energetycznego energia ze źródeł odnawialnych może pomóc sprostać wyzwaniom, jakie wiążą się z tendencjami do opóźniania realizacji celów Zielonego Ładu lub do powrotu do energetyki węglowej i jądrowej?

Lutz Ribbe: „Kryzys energetyczny a odnawialne ? ród?a energii”

W lutym 2015 r. Komisja Europejska opublikowała pakiet dotyczący unii energetycznej, czyli „Strategię ramową na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu”. Przedstawiono wiele dobrych propozycji i mnóstwo obietnic, w tym co do stanowczego ograniczenia uzależnienia od importu oraz znacznego zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych i zapewnienia Europie pozycji lidera w tej dziedzinie. Stwierdzono, że obywatele powinni znaleźć się w centrum polityki.

Gdybyśmy solidnie pracowali nad realizacją tych propozycji, nie odczulibyśmy aż w takim stopniu skutków obecnego kryzysu. Ale państwa członkowskie wydawały się zadowolone ze swojej starej polityki: Niemcy pozwoliły się zaślepić tanimi paliwami kopalnymi Putina, oświadczając

nawet, że rozwój odnawialnych źródeł energii jest „zbyt szybki”. Rozwój ten został ograniczony, co doprowadziło do faktycznego załamania się sektora energetyki wiatrowej, w którym doszło do utraty około 40 tys. miejsc pracy. Polska nie jest w stanie się zmobilizować i odejść od węgla, a Francja nadal marzy o rzekomych korzyściach płynących z przemysłu jądrowego; rzeczywistość wydaje się jednak nieco mniej różowa, ponieważ ze względu na zmianę klimatu ponad połowa reaktorów francuskich musiała zostać odłączona od sieci z powodu problemów technicznych i niewystarczającej ilości wody chłodzącej. UE nigdy nie była aż tak zależna od importu energii, jak w roku 2021, a nasze wydatki na badania i rozwój w

dziedzinie technologii przyjaznych dla klimatu należą do najniższych w skali światowej.

Aby rozwiązać nasze obecne problemy energetyczne, a jednocześnie poradzić sobie ze zmianą klimatu, mamy tylko dwa rozwiązania: o wiele większe oszczędności i prawdziwie masowy rozwój energii ze źródeł odnawialnych. Istnieje ogromny potencjał realizacji obu tych działań. Pozytywne jest to, że nasze wewnętrzne zasoby wiatrowe i słoneczne dostarczają znacznie tańszej energii elektrycznej niż wciąż w dużym stopniu dotowane elektrownie na paliwa kopalne i elektrownie jądrowe.

Wynika z tego, że trzeba zbudować wiele nowych, zdecentralizowanych instalacji produkcyjnych, ale także tworzyć nowe zainteresowane strony, które będą podstawą transformacji energetycznej. Transformacja energetyczna wymaga bowiem akceptacji społecznej, co można osiągnąć tylko wtedy, gdy zaangażujemy ludzi. Na przykład 90% ekologicznych elektrowni w Niemczech należy do osób prywatnych, rolników, spółdzielni, MŚP i przedsiębiorstw komunalnych, a nie do dużych zakładów użyteczności publicznej. Mało jest jednak dowodów na to, że jakkolwiek strategia rzeczywiście wspiera zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w celu zwiększenia potencjału produkcji i wykorzystywania zdecentralizowanej energii do tworzenia miejsc pracy oraz zapewnienia odpowiedzialności społeczeństwa za transformację energetyczną i jego w niej udziału poprzez promowanie energii prosumenckiej i obywatelskiej. Teraz i w nadchodzących miesiącach słono za to zapłacimy. Niestety, wraz z nami zapłaci za to również klimat.

Lutz Ribbe, przewodniczący Centrum Monitorowania Rozwoju Zrównoważonego, członek EKES-u

---

ZGADNIJ, KOGO ZAPROSILI?MY.

Niespodziewany go??

W rubryce „Niespodziewany gość” zamieszczamy poglądy i opinie osób, których postawy, działania i zobowiązania są wzorem dla innych. W tym numerze publikujemy artykuł autorstwa Olgi Wegery i Wasyla Kuzmuna - członków organizacji pozarządowej Promote Ukraine - o działalności tej organizacji w Brukseli na rzecz wolnej Ukrainy.

Promote Ukraine to niezależna platforma mediów i społeczeństwa obywatelskiego, która udziela głosu ekspertom z Ukrainy i UE w kwestiach istotnych dla obu stron. Jest to organizacja, która mieści się w Brukseli, jest niezależna od kręgów politycznych i rządowych i ma na celu motywowanie Ukraińców i Ukrainek, tak by mogli stać się wolnymi europejskimi obywatelami. Zespół podejmuje wysiłki, by zwiększyć dostrzegalność Ukrainy w UE, jednocześnie promując ją w kręgach politycznych, biznesowych i pozarządowych w krajach europejskich.

Głównym zadaniem tej organizacji jest ułatwianie stosunków między państwami członkowskimi UE a Ukrainą. Propagowanie długofalowego celu Ukrainy polega na utworzeniu sieci „Successful Ukrainians – Prosperous Ukraine”, która ma skupiać ludzi gotowych wykorzystywać swe umiejętności i poświęcać czas dla dobra Ukrainy. W organizacji pracuje około 150 wolontariuszy wielu narodowości. Większość pochodzi z Ukrainy, lecz w sieci działają również Hiszpanie, Włosi, Belgowie, Francuzi, Kanadyjczycy i Amerykanie.

Aby solidarność z Ukrainą wyraziła się w konkretnych działaniach, EKES przyłączył się w kwietniu 2022 r. do inicjatywy Parlamentu Europejskiego – centrum społeczeństwa obywatelskiego na rzecz Ukrainy, użyczając Promote Ukraine części swych biur, pomieszczeń i wyposażenia mieszczących się w kompleksie budynków na Rue Belliard 68–Rue de Trèves 74 w brukselskiej dzielnicy europejskiej. Zapewnił również wsparcie administracyjne i techniczne, by pomóc w koordynacji działalności ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego. W ten sposób oferuje Promote Ukraine bezpieczne schronienie w sercu Europy. (ehp)

[Olga Wegera i Wasyl Kuzmuns: „Promote Ukraine jako głos ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego w Europie”](#)

Jak europejska jest Ukraina? Dlaczego została zaatakowana? Czy potrzebuje reform? Jak i gdzie widzi swoją przyszłość? Nasza organizacja pozarządowa Promote Ukraine powstała w 2014 r., by odpowiedzieć na te pytania.

Dzisiaj te pytania nie straciły na aktualności, natomiast odpowiedź jest znacznie bardziej oczywista. Wraz z koleżankami i kolegami z organizacji społeczeństwa obywatelskiego nasz liczący ponad 150 wolontariuszy zespół pracuje nieustraszenie, aby jeszcze dobitniej wyartykułować przesłanie na temat Ukrainy – która boryka się z niewyobrażalnymi trudnościami na drodze do Europy – i by pokazać, w jaki sposób UE i jej

państwa członkowskie się z nią jednoczą. Dlatego też uważamy się za rzeczników społeczeństwa obywatelskiego i za centrum medialne, które jest pomostem łączącym jeszcze silniej UE i Ukrainę.

W tym celu nasze prace odbywają się w dziesięciu grupach roboczych. Informacje o postępach i wynikach są zamieszczane na stronie internetowej, w dzienniku i w podcaście. Aby wzmocnić nasze partnerstwa, prowadzimy bezpłatny międzynarodowy punkt informacyjny dla organizacji, przedsiębiorstw i grup inicjatyw, które oferują pomoc w Ukrainie lub jej poszukują. Nasz zespół w Brukseli działa w trzech miejscach: w pomieszczeniach użyczonych przez przewodniczącą EKES-u i w budynku Stacja Europa udostępnionym przez przewodniczącą Parlamentu Europejskiego, które łącznie stanowią swego rodzaju ośrodek dla ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego, oraz w centrum kultury.

Podczas ostatnich 6 miesięcy wojny:

- odbyli?my ponad 50 spotka? z przedstawicielami krajów europejskich i azjatyckich, instytucji europejskich i NATO, podczas których zalecali?my zamkni?cie ukrai?skiej przestrzeni powietrznej, na?o?enie sankcji na Rosj?, dostarczenie Ukrainie broni, nadanie Ukrainie statusu kraju kandyduj?cego, odblokowanie portów na Morzu Czarnym, by umo?liwi? eksport ?ywno?ci itd.,
- zorganizowali?my ponad 55 demonstracji przed Parlamentem Europejskim, Komisj? Europejsk?, Rad? Europejsk?, NATO oraz przedstawicielstwami Rosji i niektórych pa?stw cz?onkowskich UE, czasami z udzia?em 8 tys. osób, a tak?e cotygodniowe bojkoty stacji Lukoil,
- wys?ali?my pomoc humanitarn? o warto?ci ponad 170 tys. EUR na pro?b? jednostek wojskowych, w tym karetki pogotowia ratunkowego, samochody do ewakuacji rannych, ?rodki ochrony indywidualnej, urz?dzenia komunikacyjne oraz indywidualne apteczki pierwszej pomocy,
- prowadzili?my w Brukseli dwa magazyny, w których tymczasowi wysiedle?cy z Ukrainy mogli otrzyma? ?ywno??, artyku?y higieniczne i odzie?, i tygodniowo obs?ugiwali?my ponad 1000 osób,
- nie?li?my uchod?com psychologiczn? i administracyjn?, organizowali?my targi pracy, rozdawali?my komputery osobiste i rowery, oferowali?my terapi? ta?cem i lekcje malarstwa itp.,
- zebrali?my fundusze dla ukrai?skich si? zbrojnych za po?rednictwem kampanii #UkraineNeedsYou.

W Promote Ukraine doceniamy nieustanne wsparcie ze strony UE i na nim polegamy i planujemy nadal czyni? postępy nie tylko na drodze do zwycięstwa Ukrainy, lecz również do jej członkostwa w UE.

Zachowując wierność naszym wartościom, nadal „udzielamy wsparcia, łączymy ludzi i dzielimy się”. Dołącz do nas!

Członkinie i członkowie organizacji pozarządowej Promote Ukraine:

Marta Barandij, założycielka Promote Ukraine

Maryna Jaroszewycz, Ukraina

, Olga Wegera, Ukraina

, Liza Bezwerszenko, Ukraina

, Liuba Karpaczowa, Ukraina

, Wasyl Kuzmuns, Ukraina

, Oksana Terlecka, Ukraina

, José Aynat, Hiszpania

, Julia Czerwona, Ukraina

, Iryna Nochaj, Ukraina

, Pieter Goossens, Belgia

, Kateryna Poljakowa, Ukraina

, Oksana Bulda, Ukraina

, Olena Kuzchym, Ukraina

, Bohdan Jeromenko, Ukraina

, Olga Gusarowa, Ukraina

, Anna Melenczuk, Ukraina

, Andrea Castagna, Włochy

, Natalia Maksymenko, Ukraina

, Lesia Magas, Ukraina,

Iwanna Malczewska, Ukraina

, Artem Szostak, Ukraina

i Filip Haugland, Szwecja.

Nasze strony internetowe to:

<https://www.promoteukraine.org/>

i <https://www.ukrainianhub.eu/>.

WIADOMOŚCI EKES-U

Zorganizowane społeczeństwo obywatelskie UE nie zostawi Ukrainy

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zorganizował 19 lipca w Krakowie konferencję wysokiego szczebla nt. pomocy dla Ukrainy i jej odbudowy. Podczas tego wydarzenia zobowiązał się w pełni i na wszystkich polach wspierać ten ogarnięty wojną kraj.

W okresie, gdy pojawia się już znużenie wojną, solidarność słabnie, a Europa przygotowuje się na najtrudniejszą od dziesięcioleci zimę, europejskie społeczeństwo obywatelskie podtrzymuje swe zaangażowanie w pomoc Ukrainie na drodze do odbudowy i tworzenia lepszej przyszłości zgodnie z podstawowymi wartościami Europy.

EKES podkreślił na konferencji, że będzie nadal zabiegać o solidarność UE z Ukrainą. Zobowiązał się do ściślej współpracy z ukraińskim społeczeństwem obywatelskim, ukraińskimi partnerami społecznymi i władzami, aby pomóc temu krajowi przejść przez długi i wymagający proces akcesyjny, którego ostatecznym celem jest pełne członkostwo w UE.

Konferencję otworzyli przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** i wiceprezydent Krakowa **Andrzej Kulig**.

Christa Schweng wyraziła uznanie dla *konkretnego wsparcia dla Ukrainy*, które społeczeństwo obywatelskie okazuje od początku wojny we wszystkich państwach członkowskich, a zwłaszcza w Polsce. Komitet postanowił zorganizować konferencję w Krakowie, aby *oddać hołd tej pokrzepiającej solidarności, a także pokazać nasze bliskie związki z tymi, którzy codziennie pracują w terenie.*

W konferencji wzięli udział urzędnicy wysokiego szczebla z UE, Polski i Ukrainy oraz przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym związków zawodowych i organizacji pracodawców, zarówno z UE, jak i z Ukrainy.

Celem było omówienie wysiłków podjętych do tej pory na szczeblu lokalnym, by pomóc bezpośrednio osobom potrzebującym w terenie, w tym uchodźcom, osobom wewnątrznie przesiedlonym i tym, którzy wciąż nie wyjechali pomimo brutalnej napaści Rosji na ich kraj.

Przeanalizowano również sposoby bezpośredniego wsparcia ukraińskiej gospodarki w radzeniu sobie z niszczycielskimi skutkami wojny w obliczu pesymistycznych prognoz dotyczących spadku PKB tego kraju o około 45% w 2022 r. Konieczny jest ni mniej, ni więcej nowy plan Marshalla, który pomógłby odbudować kraj

[Gino Girolomoni Cooperativa Agricola](#) – Isola del Piano, prowincja Pesaro i Urbino, Włochy

[Goodvenience.bio GmbH](#) – Magdala, Turyngia, Niemcy

[Labonca Biohof GmbH](#) – Burgau, Styria, Austria

- Nagroda dla najlepszego sprzedawcy detalicznego żywności ekologicznej:

[Ecoveritas SA](#) – Barcelona, Hiszpania

[La ferme à l'arbre de Liège](#) – Lantin, Liège, Belgia

[BIO MERCATO, seiVital GmbH](#) – Kempten, Bawaria, Niemcy

- Nagroda dla najlepszej restauracji ekologicznej:

[Trattino](#) – Lyon, Francja

[Lilla Bjers HB](#) – Visby, wyspa Gotlandia, Szwecja

[Luftburg – Kolarik im Prater](#) – Wiedeń, Austria

Więcej informacji na temat kandydatów, kryteriów wyboru i ogólnie na temat nagród można znaleźć na [stronie internetowej nagrody ekologiczne UE](#) oraz na [stronie EKES-u](#).

Prezydencja czeska UE nada nową myśl, nowy kształt i nową energię Europie

„Europa jako zadanie: nowa myśl, nowy kształt, nowa energia”
Tak brzmi oficjalne hasło prezydencji czeskiej w Radzie Unii Europejskiej, która rozpoczęła się 1 lipca 2022 r. i skupi się na stawieniu czoła konsekwencjom wojny w Ukrainie, zmniejszeniu zależności energetycznej Europy i zwiększeniu przyszłej autonomii strategicznej.

W wystąpieniu dla przewodniczącej EKES-u Christy Schweng i innych członkiń i członków EKES-u na sesji plenarnej 13 lipca 2022 r. czeski minister spraw zagranicznych **Jan Lipavský** przedstawił priorytety prezydencji UE.

Delikatna sytuacja gospodarcza i geopolityczna spowodowała częściowe przesunięcie akcentów i wojna w Ukrainie i jej skutki będą wytyczać kierunek działań prezydencji czeskiej przez całą kadencję – powiedział.

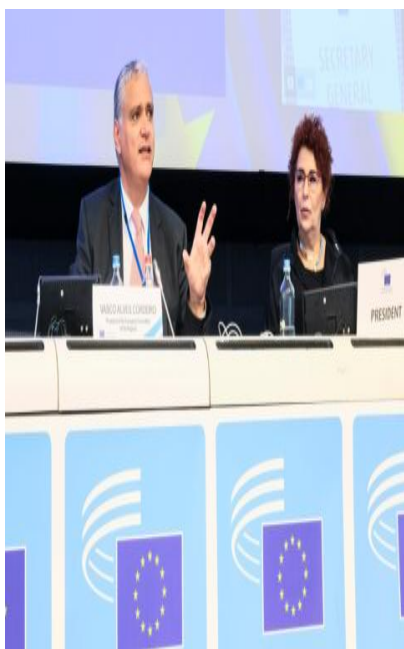
Żyjemy w czasach, gdy tuż za granicami Unii Europejskiej toczy się wojna, i naszym głównym zadaniem w nadchodzącym okresie będzie osiągnięcie opartego na jedności, szerokiego konsensusu w sprawie środków,

które jak najbardziej złagodzą negatywny wpływ obecnej sytuacji na obywateli.

Inspiracją do hasła prezydencji była przedstawiona podczas przemówienia 26 lat temu wizja czeskiego męża stanu Václava Havla i jest ono dobitnym przesłaniem podsumowującym pięć filarów czeskiej prezydencji UE:

1. zarządzanie kryzysem uchodźczym i odbudowa Ukrainy po wojnie,
2. zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego UE,
3. wzmacnianie europejskich zdolności obronnych i bezpieczeństwa cyberprzestrzeni,
4. zwiększenie odporności strategicznej europejskiej gospodarki,
5. ochrona instytucji demokratycznych UE i jej wartości.

Stwierdzając, że priorytety prezydencji czeskiej pokrywają się z priorytetami EKES-u oraz całej Europy, **Christa Schweng** dodała: *Republika Czeska przejmuje rotacyjną prezydencję Rady w czasie, gdy Unia Europejska z trudem odzyskuje równowagę po skutkach pandemii i musi stawić czoła konsekwencjom wojny w Ukrainie. Dołożymy wszelkich starań, by Komitet wniósł znaczący wkład w działalność prezydencji czeskiej.* (mp)

Przewodniczący EKES-u i KR-u omawiają wspólne wyzwania dla przyszłości Europy

Na lipcowej sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES-u) jego przewodnicząca Christa Schweng i nowo wybrany przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów (KR-u) Vasco Alves Cordeiro omówili nowe perspektywy wspólnych działań i współpracy między obydwojma Komitetami.

Inaugurując dyskusję, przewodnicząca **Christa Schweng** zauważyła, że oba Komitety zawsze broniły europejskiego projektu i wносиły w niego cenny wkład. „W tym ważnym czasie, kiedy na Europę wywierane są naciski ze wszystkich stron, połączenie sił i zbliżanie Europy do jej obywateli jest ważniejsze niż kiedykolwiek” – stwierdziła.

Vasco Alves Cordeiro zgodził się co do znaczenia politycznego wspólnych działań EKES-u i KR-u, zwłaszcza w tym trudnym dla UE okresie. „Od odbudowy po pandemię do wzmocnienia demokracji europejskiej, od stawienia czoła wojnie w Ukrainie i jej skutkom społeczno-gospodarczym po obronę polityki spójności – oba komitety mają wspólne cele i wspólną odpowiedzialność za głośne wyrażanie swojego zdania i dbanie o to, by UE czyniła postępy” – powiedział.

Silniejsza i bardziej sprawiedliwa Europa dla wszystkich oraz silniejsza polityka spójności w przyszłości to dwa główne cele nowo wybranego przewodniczącego KR-u, które EKES podziela i wspiera. Silniejsza Europa z demokratycznego punktu widzenia to Unia o silnych wartościach i podstawowych zasadach, takich jak wolność, poszanowanie godności ludzkiej, praworządność i demokracja, a także Europa bardziej

sprawiedliwa, walcząca o równość płci i społeczeństwo integracyjne. Drugi priorytet – polityka spójności – odgrywa kluczową rolę we wzmacnianiu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii Europejskiej. **Vasco Alves Cordeiro** stwierdził, że KR będzie zdecydowanie bronił polityki spójności z myślą o zbliżającej się walce o unijny budżet na okres po 2027 r.

Christa Schweng podkreśliła znaczenie zaangażowania obywateli w proces europejski, który „wymaga naszej ścisłej współpracy”. Następnie odniosła się do działań następczych dotyczących Konferencji w sprawie przyszłości Europy, które będą okazją do wdrożenia tej bliższej współpracy. „Konferencja stanowi wielką szansę, ale także ogromną odpowiedzialność wobec obywateli” – powiedziała **Christa Schweng**. „Musimy jasno postawić kwestię wzmacniania pozycji obywateli” – dodał **Vasco Alves Cordeiro**.

Wywiązała się dyskusja, podczas której przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego **Séamus Boland** powiedział „W EKES-ie dążymy do tego samego celu, do którego dążą nasi koledzy z Komitetu Regionów – do zapewnienia osobom, które reprezentujemy, dostępu do usług publicznych, gdy ich potrzebują. Działając wspólnie, możemy być potężną siłą umożliwiającą wyrażenie potrzeb osób, o których często się zapomina z powodu ich ubóstwa lub wykluczenia”.

Przewodniczący Grupy Pracodawców w EKES-ie **Stefano Mallia** podkreślił rolę, jaką polityka spójności odgrywa w stymulowaniu wzrostu i dobrobytu oraz potrzebę stworzenia otoczenia gospodarczego, w którym mogłyby się rozwijać innowacyjne przedsiębiorstwa wszelkich rozmiarów. Zdaniem Stefano Mallii silniejsza Europa oznacza silniejsze gospodarki, odporny jednolity rynek i lepsze warunki do stawiania czoła nowym wyzwaniom.

Przewodniczący Grupy Pracowników **Oliver Röpkke** z zadowoleniem przyjął zdecydowane zaangażowanie nowo wybranego przewodniczącego KR-u na rzecz silniejszej i bardziej sprawiedliwej Europy oraz silniejszej demokracji. Podkreślił również uzupełniającą rolę obu Komitetów. Nawiązał do współpracy z KR-em podczas wdrażania postanowień Konferencji w sprawie przyszłości Europy i powiedział, że oba Komitety będą mierzyły wyżej, jeśli chodzi o zaangażowanie obywateli.

Przewodniczący obu Komitetów podkreślili swoje zobowiązanie do wspólnych działań na rzecz bardziej sprawiedliwej i silniejszej Europy oraz na rzecz wyrażania opinii osób pracujących w terenie. (ab)

Najwyższy czas, aby Bałkany Zachodnie zainwestowały w swój młodzież?

Aby zapewnić swoim obywatelom bardziej zamożną przyszłość, rządy krajów Bałkanów Zachodnich muszą zająć się problemami, z jakimi borykają się młodzi ludzie, którzy mają kluczowe znaczenie dla przyszłości. Wystarczające i przejrzyste przydziały środków budżetowych na rozwój polityki młodzieżowej i włączenie młodych ludzi w proces przystąpienia do UE to warunki niezbędne do ułatwienia pozytywnych zmian i poprawy sytuacji młodych ludzi w regionie.

Ionuț Sibian, członek EKES-u i sprawozdawca [opinii „Polityka młodzieżowa na Bałkanach Zachodnich jako część programu innowacji dla Bałkanów Zachodnich”](#) podkreślił rolę instytucji UE: *Instytucje unijne muszą lepiej wspierać Bałkany Zachodnie na drodze do poprawy udziału młodzieży. Gwarancja dla młodzieży w regionie Bałkanów Zachodnich*

powinna być wdrażana w partnerstwie między organizatorami tej inicjatywy a odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Andrej Zorko, członek EKES-u i współsprawozdawca, wezwał wszystkich sześciu partnerów z Bałkanów Zachodnich, by dostosowali się do kluczowych dokumentów unijnych dotyczących polityki młodzieżowej i by inwestowali więcej w opartą na faktach politykę młodzieżową w odpowiedzi na wyzwania ważne z punktu widzenia rozwoju młodzieży.

Sprawić, by region oferował perspektywy na przyszłość.

Wysoki wskaźnik migracji młodzieży z Bałkanów Zachodnich, który od dawna stanowi problem, wynika w głównej mierze z tego, że młodzież nie ma dostępu do dobrej jakości edukacji, a możliwości kariery zawodowej są ograniczone.

Obecne systemy edukacyjne i programy szkolne stanowiącym wymagają reform. Zdolności przedsiębiorcze młodych ludzi powinny być wspierane i propagowane, a infrastruktura socjalna regionu powinna zostać wzmocniona.

Program innowacji dla Bałkanów Zachodnich obejmuje młodzież i w związku z tym stanowi zachętę dla rządów krajów tego regionu, by tworzyły ramy polityki młodzieżowej i przeprowadzały niezbędne reformy, tak aby oferować młodzieży perspektywy na przyszłość (at)

Przemoc wobec kobiet musi zostać uznana za przestępstwo w UE

Na lipcowej sesji plenarnej Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) omówił z Cristiną Fabre z Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn projekt dyrektywy Komisji w sprawie zwalczania przemocy uwarunkowanej płcią i w sprawie równości płci.

W ostatnich latach Unia Europejska wzmogła wysiłki na rzecz propagowania i włączania w główny nurt polityki równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet. Pomimo tego przemoc wobec kobiet pozostaje najbardziej powszechną kategorią naruszeń praw człowieka w Europie: doświadcza jej jedna trzecia kobiet.

Otwierając dyskusję, przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** stwierdziła: *Jako głos społeczeństwa obywatelskiego EKES angażuje się na*

rzecz społeczeństwa, w którym panuje większa równość płci, oraz na rzecz Unii wolnej od przemocy wobec kobiet i dziewcząt.

Cristina Fabre z Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn zwróciła uwagę na gospodarcze skutki nierówności: *Propagowanie równości płci korzystnie wpływa na gospodarkę. PKB na głowę mieszkańca może wzrosnąć w granicach od 6,9% do 9,6%, jeżeli zapewnimy równe prawa kobietom i dziewczętom.*

José Antonio Moreno Diaz, sprawozdawca opinii w sprawie niedawnego [wniosku w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej](#), mówił o tym, jak UE może walczyć z epidemią przemocy wobec kobiet: *Przemoc wobec kobiet stanowi naruszenie praw człowieka, dlatego apelujemy o włączenie jej do wykazu przestępstw UE na mocy art. 83 ust. 1 TFUE.* Komitet uważa, że problemów społecznych nie można rozwiązywać wyłącznie przez system sądowy i że karanie nie powinno być jedynym środkiem działania. *Musimy zapewnić ofiarom dostęp do usług opieki zdrowotnej, w tym usług w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego – wyjaśniła współsprawozdawczyni **Ody Neisingh** – Trzeba naprawiać system, nie kobiety.*

Na sesji przyjęto również osobną [opinię w sprawie równości płci](#) opracowaną na wniosek prezydencji czeskiej. Sprawozdawczyni EKES-u **Milena Angelowa** stwierdziła, że równość płci wymaga uznania, odpowiedzialności i stałego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron w społeczeństwie. *Musimy budować kulturę równości płci, która obejmować będzie wszystkie etapy i obszary życia – powiedziała.* (gb)

W nowych przepisach dotyczących zrównoważonych produktów należy uwzględnić wymiar społeczny.

Na lipcowej sesji plenarnej Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wezwał Komisję Europejską do wzmocnienia społecznych aspektów kluczowych wniosków mających na celu dostosowanie przepisów UE dotyczących zrównoważonych produktów, ekoprojektu i zrównoważonych wyrobów włókienniczych.

EKES przyjął opinie w sprawie inicjatywy Komisji w sprawie zrównoważonych produktów: [uczynienia zrównoważonych produktów normą](#), [nowego rozporządzenia w sprawie ekoprojektu](#) i [strategii UE na rzecz zrównoważonych wyrobów włókienniczych w obiegu zamkniętym](#)

Wnioski są elementami nowego [unijnego planu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym](#) w ramach zwiększania wysiłków na rzecz zmniejszenia zależności Europy od zasobów, w obliczu obecnych kryzysów obejmujących pandemię COVID-19, wojnę Rosji w Ukrainie i zmianę klimatu.

W [opinii](#) w sprawie inicjatywy na rzecz zrównoważonych produktów i rozporządzenia w sprawie ekoprojektu EKES wyraża przekonanie, że unijna strategia w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym powiedzie się jedynie pod warunkiem, że producenci, konsumenci i pracownicy oraz władze będą odpowiednio zaangażowani i informowani.

Skuteczne wdrożenie będzie wymagało jasnych, rozsądnych i spójnych zasad. Są one niezbędne do zapewnienia, że zrównoważone produkty są konkurencyjne oraz do nadania bardziej integracyjnego charakteru przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Szerszy zasięg nowego rozporządzenia w sprawie ekoprojektu

Niezbędne do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym są na przykład nowe wymagania dotyczące trwałości produktu, możliwości jego naprawy, recyklingu oraz jego wpływu na środowisko i emisji dwutlenku węgla, a także ulepszone zasady dotyczące informacji zawartych w cyfrowych paszportach produktu oraz na jego etykiecie.

W rozporządzeniu pomija się jednak wymiar społeczny. Niewystarczające wydają się odniesienia do wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw.

Niezbędny jest silniejszy nacisk na prawa pracowników i kwestię pracy dzieci

W odrębnej [opinii](#) EKES-u w sprawie zrównoważonych wyrobów włókienniczych Komitet podkreślił, że potrzebny jest większy nacisk na aspekty społeczne w sektorze włókienniczym, zwłaszcza jeśli chodzi o prawa pracownicze i rokowania zbiorowe. EKES wzywa do wprowadzenia rygorystycznych środków zakazujących utrzymywania stosunków gospodarczych z podmiotami, które wykorzystują pracę dzieci lub nie zapewniają godnych warunków pracy.

Ponadto Komitet sugeruje, by obywatele odpowiedzialnie kupowali i nosili ubrania.

Zgodnie z tym aspektem, potrzebne są inwestycje i programy mające na celu wzmocnienie zdolności instytucji kontrolnych oraz zdolności operacyjnej partnerów społecznych w zakresie monitorowania globalnych porozumień i praw pracowniczych.

Wreszcie, z myślą o zapewnieniu równowagi między przedsiębiorstwami a innymi uczestnikami łańcucha dostaw sektora włókienniczego, EKES zaleca uruchomienie globalnych dobrych praktyk na rzecz zrównoważoności. (ks)

Unijny plan działania UE w zakresie bezpieczeństwa i obronności: EKES wzywa państwa członkowskie do jednolitego i zdecydowanego działania

W swojej nowej opinii Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) w pełni popiera cele europejskiego planu działania w zakresie technologii krytycznych dla bezpieczeństwa i obronności, który jest szczególnie aktualny ze względu na wojnę w Ukrainie.

Na swojej lipcowej sesji plenarnej EKES przyjął opinię w sprawie europejskiego planu działania w zakresie technologii bezpieczeństwa i obrony. Choć Komitet uznał wnioski Komisji za ogólnie rzecz biorąc dobrą inicjatywę mogącą umożliwić działania i reakcje na różne kryzysy i wyzwania geopolityczne, to podkreślił, że Komisja powinna więcej

zainwestować w synergie horyzontalne i wertykalne między państwami członkowskimi.

EKES uważa przede wszystkim, że należy jak najszybciej przyjąć wszechstronne podejście przekraczające granicę między sferą cywilną i wojskową oraz uwzględniające poziom europejski i krajowy. Inwazja na Ukrainę jest sygnałem ostrzegawczym, który pokazuje nam, że musimy działać znacznie szybciej niż zwykle.

Ponadto jeśli chodzi o aspekty techniczne, w opinii sugeruje się włączenie do planów działania wniosków unijnego obserwatorium technologii krytycznych. Skuteczne zarządzanie przejściem między różnymi fazami cyklu technologicznego i przemysłowego jest możliwe tylko pod warunkiem, że odpowiedzialność za inicjatywę i zakresy obowiązków zostaną jasno określone.

Jednocześnie EKES wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, by ich natychmiastowe reakcje na agresję Rosji na Ukrainę były zgodne z treścią i celami planu działania, który ma charakter długofalowy. Krótkoterminowe krajowe inwestycje w dziedzinie obronności muszą być koordynowane na szczeblu europejskim, aby uniknąć rosnącej fragmentacji i powielania działań;

EKES proponuje również ustanowienie internetowego punktu kompleksowej obsługi dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up - unijnego internetowego „kącika dla MŚP” - gdzie firmy mogłyby wprowadzić uprzednio określone dane i otrzymać dostosowane do ich potrzeb informacje na temat europejskiego programu lub programów, które mogłyby najsukuteczniej je wspierać. (ks)

Rada UE–USA ds. Handlu i Technologii musi wykorzystać okazję do objęcia przewodnictwa w dziedzinie handlu, technologii i innowacji

Na lipcowej sesji plenarnej EKES przekonywał, że nowa Rada ds. Handlu i Technologii (TTC) może stać się innowacyjnym narzędziem współpracy UE i USA na rzecz bezpieczniejszego i bardziej zamożnego świata, opartego na zasadach zrównoważonego rozwoju i wartościach demokratycznych. Rada ma być platformą partycypacyjną i jako taka musi wykazać się przejrzystością i silnym zaangażowaniem w sprawy społeczeństwa obywatelskiego i zainteresowanych stron.

W swojej opinii z inicjatywy własnej: „[Nowa Rada UE-USA ds. Handlu i Technologii w działaniu: priorytety dla przedsiębiorców, pracowników i konsumentów oraz niezbędne zabezpieczenia](#)” EKES podkreśla priorytety TTC.

Christa Schweng, przewodnicząca EKES-u, powiedziała: *Rada ds. Handlu i Technologii to nowa forma współpracy. Jej głównym celem musi być zbadanie, w jaki sposób handel i technologia mogą lepiej służyć naszym społeczeństwom. Zorganizowane społeczeństwo obywatelskie po obu stronach Atlantyku musi odegrać ważną rolę w TTC.*

Timo Vuori, członek EKES-u i sprawozdawca opinii, stwierdził: *Rada UE–USA ds. Handlu i Technologii musi, w perspektywie krótko- i długoterminowej, przynieść rozwiązania mające na celu poprawę warunków handlu dwustronnego i międzynarodowego. W przeciwnym razie może ona stracić swoją dynamikę*

UE i USA nadal utrzymują najbardziej zintegrowane, dwustronne stosunki gospodarcze na świecie, odpowiadające za połowę światowego PKB i jedną trzecią światowych przepływów handlowych.

Ekonomista i pisarz Fredrik Erixon został zaproszony do wygłoszenia wystąpienia na sesji plenarnej. Wyjaśnił, że inicjatywa ta jest dla obu partnerów nową szansą na uzyskanie wpływu na światową gospodarkę poprzez połączenie sił i dążenie do partnerstwa z krajami o podobnych poglądach, które dzielą podstawowe wartości gospodarcze i polityczne.

Silniejszy rynek wewnętrzny dzięki jednolitemu opodatkowaniu działalności cyfrowej

W swojej opinii rozpoznawczej EKES podkreśla znaczenie skoordynowanego prawodawstwa europejskiego ustanawiającego stawki podatkowe dla przedsiębiorstw usług cyfrowych. Zapewni to sprzyjające wzrostowi otoczenie biznesowe i przyniesie korzyści rynkowi wewnętrznemu, a jednocześnie pozwoli uniknąć luk, które powstałyby w wyniku odrębnych inicjatyw krajowych. W opinii Komitetu, sporządzonej na wniosek prezydencji czeskiej w Radzie Unii Europejskiej, stwierdzono, że we wszelkich nowych przepisach należy unikać podwójnego opodatkowania i minimalizować koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez przedsiębiorstwa.

Chociaż UE może odgrywać wiodącą rolę w określaniu przepisów dotyczących opodatkowania gospodarki cyfrowej, powinna przestrzegać międzynarodowego porozumienia osiągniętego przez OECD/G-20. Odnosząc się do tej kwestii, sprawozdawca **Benjamin Rizzo** stwierdził: *Zarówno filar 1, jak i filar 2 otwartych ram OECD w sprawie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków muszą zostać wdrożone w UE, gdy tylko będzie to wykonalne. Pomoże to osiągnąć wysoki poziom spójności z umową międzynarodową negocjowaną przez OECD/G-20.* Współsprawozdawca **Petru Dandea** dodał: *EKES podkreśla, że właściwie opracowane międzynarodowe przepisy podatkowe dotyczące przedsiębiorstw cyfrowych mają kluczowe znaczenie dla zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu opodatkowania, a także pomagają opracować sprawiedliwy, stabilny i progresywny system opodatkowania.* (tk)

Należy zaktualizować i uprościć przepisy podatkowe dotyczące telepracy transgranicznej

W jaki sposób należy opodatkować płace pracowników i zyski przedsiębiorstw, by spełnić potrzeby dzisiejszego środowiska pracy? W przyjętej na lipcowej sesji plenarnej opinii EKES podejmuje to wyzwanie i jednocześnie z zadowoleniem odnotowuje i popiera wzrost telepracy. Zaktualizowany i łatwy do zastosowania zbiór przepisów powinien zapobiegać wielokrotnemu opodatkowaniu bądź niezamierzonemu nieopodatkowaniu pracowników i pracodawców w Europie, gdy pracują z zagranicy.

*Świat się zmienił i ludzie chcą pracować inaczej. EKES w pełni popiera bardziej elastyczną pracę i telepracę transgraniczną – stwierdził sprawozdawca **Krister Andersson**. Ten nowy paradygmat stawia jednak również poważne wyzwania przed międzynarodowymi systemami podatkowymi i europejskim jednolitym rynkiem, który musi zachować*

*skuteczność. EKES proponuje m.in. utworzenie punktu kompleksowej obsługi, takiego jak w przypadku VAT, na szczeblu europejskim. Pracodawca zgłaszałby liczby dni, które telepracownicy przepracowali w kraju zamieszkania i w kraju, w którym znajduje się siedziba pracodawcy. Na podstawie takich informacji organy podatkowe mogłyby ocenić, w którym kraju dochód podlegałby opodatkowaniu lub jaka część dochodu podlegałaby opodatkowaniu w poszczególnych krajach. **Krister Andersson** zwraca uwagę: Ten system umożliwiłby pracownikom i pracodawcom zmniejszenie liczby sporów podatkowych między państwami członkowskimi, a jednocześnie zapewniłby prawidłowe naliczanie podatków bez konieczności składania przez poszczególne osoby deklaracji podatkowych w wielu krajach. (tk)*

Transformacja cyfrowa musi być sprawiedliwa: jej istotą musi być poszanowanie praw człowieka i kontrola z jego strony

Wielu Europejczyków wciąż nie posiada umiejętności cyfrowych, a większość administracji krajowych nie wprowadziła jeszcze rozwiązań cyfrowych. Uzależnienie dostępu do niektórych usług świadczonych w interesie ogólnym od posiadania tożsamości cyfrowej może przynieść powszechne straty, gdyż wielu Europejczyków nie mogłoby korzystać z tych usług.

W przyjętej na lipcowej sesji plenarnej opinii autorstwa **Dumitru Fornei** EKES bije na alarm. Nowe narzędzia zarządzania wprowadzone w toku rewolucji cyfrowej i przemysłowej nie mogą być opresyjne i nie mogą uzależniać codziennego funkcjonowania od kontrolowanych w sposób niedemokratyczny, cyfrowych systemów technologicznych.

Korzyści z rozwiązań technologii cyfrowych są oczywiste – stwierdził **Dumitru Fornea**. Jednak szybkie wprowadzenie takich rozwiązań jak tożsamość cyfrowa, zwłaszcza w usługach świadczonych w interesie ogólnym, może prowadzić do wykluczenia wielu Europejczyków. Musimy zadbać o to, by wszystko nadal odbywało się pod nadzorem człowieka, zapewnić kontrolę demokratyczną i udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Zdaniem EKES-u takie rozwiązania technologii cyfrowych, jak tożsamość cyfrowa, cyfrowe środki płatnicze oraz włączenie do platform rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej powinny pozostać uzupełnieniem i nie powinny całkowicie ani nieuczciwie wypierać innych praktyk, które były rozwijane i doskonalone przez ludzi przez tysiące lat.

EKES był pierwszą instytucją europejską, która zaleciła przyjęcie opartego na ludzkiej kontroli podejścia do systemów AI, i ponownie podkreśla, że najważniejsze jest, aby ostateczna decyzja należała do człowieka oraz aby człowiek sprawował pełną kontrolę nad procesami decyzyjnymi dotyczącymi rozwoju maszyn. (mp)

AKTUALNO?CI Z GRUP

Należyta staranność przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju – biurokratyczny potwór czy sensowne narzędzie?

Antje Gerstein, członkini Grupy Pracodawców w EKES-ie

W dniu 23 lutego Komisja Europejska przedstawiła swój wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, która określa obowiązkowe ramy dla przedsiębiorstw w zakresie identyfikacji i podejmowania działań w związku z niekorzystnym wpływem na środowisko i prawa człowieka w całej ich własnej organizacji oraz w całym łańcuchu wartości.

Niestety, wniosek w obecnej formie nie zapewnia osiągnięcia zamierzonych celów. Należy zauważyć, że sama Rada ds. Kontroli Regulacyjnej. (RSB) Komisji wskazała na poważne wady oceny skutków, na przykład opis problemu jest niejasny, a sprawozdanie powinno być lepiej dostosowane do innych inicjatyw.

Współstawodawcy powinni dążyć do odejścia od przepisów, które po prostu nakładają obowiązki, a raczej wybrać podejście bardziej zorientowane na proces, oparte na zaangażowaniu i budowaniu zaufania. Oznacza to, że od przedsiębiorstw należy oczekiwać, że opracują własne procedury należytej staranności w zakresie

praw człowieka w sposób oparty na ocenie ryzyka oraz proporcjonalny do potencjalnych i rzeczywistych skutków.

Ponieważ przedsiębiorstwa potrzebują pewności prawa i muszą minimalizować ryzyko odpowiedzialności, mogą czuć się zmuszone do skrócenia łańcuchów dostaw i wycofania się z regionów o potencjalnie problematycznej sytuacji w zakresie praw człowieka. Mogłoby to mieć znaczące konsekwencje, ponieważ ucierpiałby światowy handel, a wielu pracowników w krajach rozwijających się i wschodzących straciłoby pracę.

Zarówno w opinii RSB, jak i w opinii EKES-u „[Zrównoważony ład korporacyjny](#)” (INT/973) podkreśla się potrzebę spójności regulacyjnej i politycznej. Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka (UNGP) oraz wytyczne OECD stanowią punkty odniesienia, które jasno określają obowiązki i odpowiedzialność wszystkich podmiotów i należy się ich trzymać.

Parlament Europejski i Rada UE muszą zdecydować, czy chcą stworzyć konstruktywne, partnerskie, przyszłościowe, zorientowane na wyniki i realne podejście do zrównoważonych globalnych łańcuchów dostaw? Czy chcą zapewnić lepsze dostosowanie równoległych inicjatyw związanych z produktami? Jeśli tak, to jeszcze wiele pozostaje do zrobienia. Możemy zapewnić współustawodawców, że pracodawcy zobowiązują się do wypełnienia swojej roli w celu zapewnienia pomyślnego wyniku. Dyrektywa ta dotyczy podstawowej działalności naszych członkiń i członków. Nie mamy innego wyjścia, jak tylko zrobić to dobrze.

Zapraszamy do lektury pełnego tekstu w biuletynie Grupy Pracodawców: <https://europa.eu/!vYX7Wq>

Zima, gaz i ogrzewanie

Grupa Pracowników

Po wielu latach zaniedbań i nieuzasadnionego optymizmu w kwestii energii Europa znalazła się w trudnej sytuacji. Z powodu zamknięcia obiektów jądrowych, zastąpionych głównie gazem i węglem (co prowadzi dodatkowo do dziesiątków tysięcy przedwczesnych zgonów rocznie), uzależnienia od gazu ziemnego (ostatnio również zielonego) jako prostej i taniej alternatywy, a także z powodu nieprzygotowania rynku energii na kryzysy i na duży udział energii ze źródeł odnawialnych - zapowiada się szczególnie sroga i groźna zima.

Te czynniki, które znacznie nasiliły się wskutek inwazji Rosji na Ukrainę, sprawiły, że ceny transportu i energii skoczyły w górę. Inflacja osiągnęła

niespotykany od dziesięcioleci poziom wraz z gwałtownym wzrostem cen wielu podstawowych produktów spożywczych wynikającym z zakłóceń w globalnym łańcuchu dostaw żywności. Duży wzrost cen dotyka przede wszystkim najsłabsze grupy społeczne, które już wcześniej nie były w stanie podołać wyższym kosztom energii, transportu i żywności. Nie mówiąc o reszcie świata, gdzie prawdopodobnie pojawi się głód i przypadki śmierci głodowej, gdyż ludzie nie mają możliwości pokrycia wyższych wydatków.

W chwili gdy przedsiębiorstwa z trudem kontynuują działalność wskutek gwałtownego wzrostu kosztów, a obywatele i pracownicy zastanawiają się, czy będą w stanie włączyć tej zimy ogrzewanie, bardzo mile widziana jest inicjatywa dotycząca REPowerEU i reformy rynku energii. Sprawiedliwa i ekologiczna transformacja stała się koniecznością nie tylko z punktu widzenia klimatu, lecz również sytuacji społecznej i geopolitycznej. Bez zdecydowanych działań na rzecz odejścia od paliw kopalnych nasze systemy polityczne prawdopodobnie załamają się na długo przed osiągnięciem jakichkolwiek celów klimatycznych. (prp)

Wolontariusze: niezbędne podmioty w społeczeństwach europejskich

Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie

Nieformalne i formalne działania wolontariackie podjęte podczas pandemii COVID-19 oraz pomoc udzielana uchodźcom ukraińskim po raz kolejny dowiodły, że wolontariat ma istotny i całościowy wkład w społeczeństwo. Odgrywa kluczową rolę w budowaniu kapitału społecznego, włączenia społecznego i spójności. Jest to również ważne źródło samorozwoju oraz najbardziej oczywisty przykład zaangażowania obywatelskiego i aktywnego obywatelstwa.

Na konferencji „[Wolontariusze - obywatele budujący przyszłość Europy](#)”, która odbyła się 7 lipca 2022 r. w Gdańsku, uczestnicy wezwali m.in. do:

- zwiększenia świadomości społecznej na temat wkładu wolontariatu w społeczeństwa europejskie, na przykład poprzez dostępność i wymianę wiarygodnych modeli i danych mierzących wkład gospodarczy wolontariatu, a także jego wkład wykraczający poza PKB;
- wprowadzenia sprzyjających ram politycznych lub regulacyjnych i prawnych, które należy tworzyć na poziomie poszczególnych krajów i w drodze bezpośrednich konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
- zapewnienia ustrukturyzowanego i trwałego finansowania oraz bezpiecznych i właściwych poziomów wsparcia i infrastruktury wolontariatu;
- ponownego włączenia wolontariatu do europejskiego programu politycznego, na przykład poprzez opracowanie i aktywne wspieranie bardziej kompleksowego ogólnoeuropejskiego programu wolontariatu, stworzenie ogólnounijnej strony internetowej dotyczącej wolontariatu oraz ogłoszenie 2025 r. Europejskim Rokiem Wolontariatu.

Konferencja została zorganizowana przez Grupę Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie we współpracy z kilkoma partnerami europejskimi i lokalnymi. W wydarzeniu wzięli udział wolontariusze, naukowcy, przedstawiciele krajowych i europejskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz organów publicznych, którzy omówili i przekazali swoje doświadczenia dotyczące tendencji w zakresie wolontariatu w UE, wsparcia ze strony organów publicznych dla organizacji i wolontariuszy oraz nowych form wolontariatu.

Kompletny zestaw wniosków i zaleceń z konferencji można znaleźć na stronie:

<https://europa.eu/!KC4tFR>

Zespół redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Współautorzy tego wydania

Amalia Tsoumani (at)
Agata Berdys (ab)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Budynek im. Jacques'a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgia
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje się dziewięć razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. „EKES Info” jest dostępne w 23 językach.

„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu należy sięgać do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.

Powielanie naszych materiałów – z podaniem źródła „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przesłanie linku redaktorowi naczelnemu).

10/2022